

BANKA

SLOVENIJE

EVROSISTEM

FINANČNI

RAČUNI SLOVENIJE

ČETRTLETNA INFORMACIJA

OKTOBER 2017

Povzetek dogajanj v zadnjem letu (od konca drugega četrtnetja 2016 do konca drugega četrtnetja 2017)

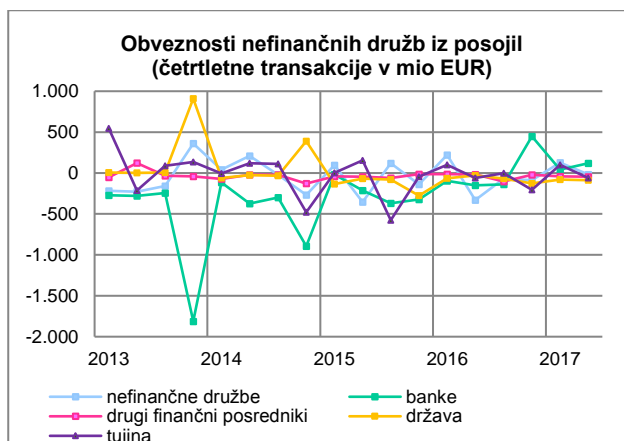
- **Nefinančne družbe** so izboljšale neto finančni položaj do države in bank, poslabšale pa do gospodinjstev.
- **Centralna banka** je povečala terjatve in obveznosti do države in bank.
- Krčenje bilančne vsote v **bankah** se je ustavilo. Nadaljevalo se je upočasnjeno razdolževanje do tujine ter naraščanje vlog nebančnega sektorja.
- **Drugi finančni posredniki** so terjatve povečali do tujine in zmanjšali do nefinančnih družb, obveznosti pa povečali do gospodinjstev in bank ter zmanjšali do tujine.
- **Zavarovalne družbe in pokojninski skladi** so povečali naložbe v tuje vrednostne papirje ter zmanjšali v državne vrednostne papirje in banke.
- **Država** je zmanjšala terjatve iz vlog in posojil ter obveznosti iz dolžniških vrednostnih papirjev in posojil. Primanjkljaj na letni ravni je znašal 1% BDP.
- **Gospodinjstva** so povečala vloge pri bankah in naložbe v lastniški kapital ter nadaljevala z najemanjem posojil pri bankah.
- Neto finančni položaj **tujine** se je poslabšal do bank, drugih finančnih posrednikov ter zavarovalnic in pokojninskih skladov, izboljšal pa do države.

S.11 Nefinančne družbe

Finančna sredstva nefinančnih družb so konec drugega četrtrletja 2017 znašala 44,2 mrd EUR in so se v zadnjem letu (od konca drugega četrtrletja 2016 do konca drugega četrtrletja 2017) povečala za 1,9 mrd EUR. **Druge terjatve** so dosegle 16 mrd EUR. Večina terjatev je bila v obliki komercialnih kreditov in predujmov (82%), od tega 48% do tujine (povečanje za 618 mio EUR) in 41% v okviru lastnega sektorja. Nefinančne družbe so imele 15,2 mrd EUR naložb v **lastniški kapital**, ki se je povečal za 307 mio EUR preko transakcij in za 171 mio EUR preko vrednostnih sprememb. Večino naložb so nefinančne družbe imele znotraj lastnega sektorja (79%). **Gotovina in vloge** so dosegle 6,4 mrd EUR, od tega 90% pri bankah, in so se povečale za 593 mio EUR.

Obveznosti nefinančnih družb so znašale 79,7 mrd EUR in so se povečale za 942 mio EUR. Obveznosti iz **lastniškega kapitala** so dosegle 39,9 mrd EUR, preko transakcij so se povečale za 983 mio EUR, preko vrednostnih sprememb pa za 1,2 mrd EUR. Največji lastniki so bili nefinančne družbe (30%), tujina (25%), država (21%) in gospodinjstva (21%). Najeta **posojila** so znašala 23,4 mrd EUR, od tega pri bankah (40%), v tujini (30%), pri nefinančnih družbah (13%) in državi (7%), ter so se zmanjšala za 341 mio EUR preko transakcij in za 969 mio EUR preko vrednostnih sprememb. Nefinančne družbe so imele 15,3 mrd EUR **drugih obveznosti**, največ iz

komercialnih kreditov in predujmov (71%), od tega 49% do nefinančnih družb in 43% do tujine.

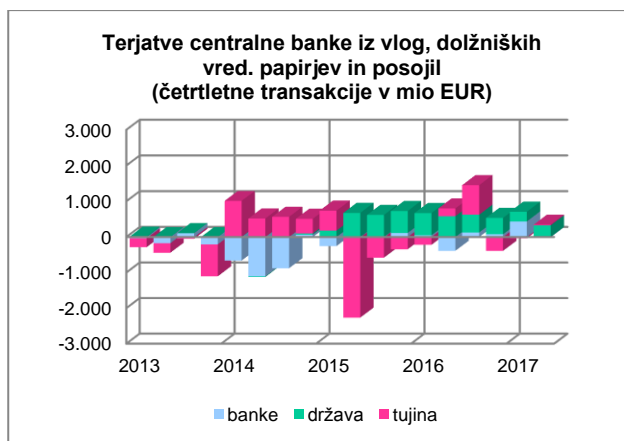

Primanjkljaj finančnih sredstev glede na obveznosti je znašal 35,5 mrd EUR in se je zmanjšal za 921 mio EUR, najbolj do države (za 720 mio EUR) in bank (za 596 mio EUR), povečal pa do gospodinjstev (za 509 mio EUR). Medsebojne terjatve in obveznosti nefinančnih družb so predstavljale 51% finančnih sredstev in 28% obveznosti.

S.121 Centralna banka

Finančna sredstva centralne banke so konec drugega četrtrletja 2017 znašala 13,8 mrd EUR in so se v zadnjem letu povečala za 2,5 mrd EUR. Centralna banka je imela naložbe v dolžniške vrednostne papirje (83%), posojila (8%) in vloge (6%). Naložbe v **dolžniške vrednostne papirje** so se povečale za 2,9 mrd EUR (večina v okviru programa odkupovanja obveznic) na 11,4 mrd EUR, pri čemer je bilo 54% naložb v tujih, 45% pa v domačih državnih vrednostnih papirjih. Centralna banka je imela 789 mio EUR **vlog**, ki so se zmanjšale za 1,1 mrd EUR, predvsem zaradi zmanjšanja terjatev iz naslova razdelitve evro bankovcev znotraj Evrosistema¹. **Posojila** bankam iz naslova operacij dolgoročnejšega refinanciranja so znašala 1,1 mrd EUR in so se povečala za 647 mio EUR.

Obveznosti centralne banke so znašale 13,2 mrd EUR in so se povečale za 2,6 mrd EUR. Obveznosti iz **gotovine** so dosegle 5,2 mrd EUR, predvsem do gospodinjstev in tujine. **Vloge** so se povečale za 2,3 mrd EUR na 6,6 mrd EUR, pri čemer je bilo vlog države 55%, bank 37% in tujine (obveznosti v sistemu Target²) 7%.

¹ Pozitivna razlika med gotovino, ki je dodeljena Banki Slovenije v skladu s ključem za razdelitev bankovcev v Evrosistemu, in gotovino, ki jo Banka Slovenije dejansko daje v obtok, se evidentira med terjatvami iz vlog.

² Neto pozicija centralne banke v plačilnem sistemu Target se evidentira med terjatvami iz vlog (pozitivno stanje) ali med obveznostmi iz vlog centralne banke (negativno stanje).

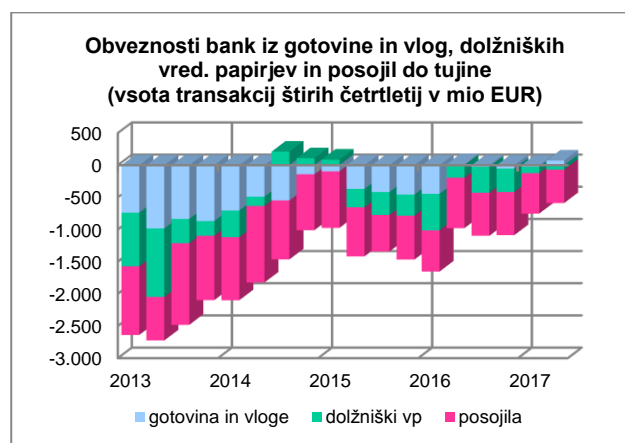
S.122+S.123 Druge denarne finančne institucije

Finančna sredstva bank³ so konec drugega četrtrletja 2017 znašala 39,2 mrd EUR. Po nekajletnem intenzivnem zmanjševanju so se v zadnjem letu povečala za 364 mio EUR. Dana **posojila** so predstavljala 23,3 mrd EUR oz. 60% naložb⁴, največ nefinančnim družbam (40%) in gospodinjstvom (40%). Povečala so se za 187 mio EUR, pri čemer je bil negativni učinek odpisov v višini 677 mio EUR izničen s povečanjem danih posojil v višini 864 mio EUR, predvsem gospodinjstvom in nefinančnim družbam. Naložbe v **dolžniške vrednostne papirje** so znašale 8,9 mrd EUR, pri čemer je bilo 50% naložb v državnih, 45% pa v tujih vrednostnih papirjih. Naložbe v tuje vrednostne papirje so se povečale za 1 mrd EUR, v domače pa zmanjšale za 1,3 mrd EUR. Banke so imele 5,5 mrd EUR v **gotovini in vlogah**, ki so se povečale za 485 mio EUR, predvsem na račun povečanja vlog pri centralni banki.

Obveznosti bank so znašale 37,2 mrd EUR in so se povečale za 935 mio EUR. Najpomembnejši vir sredstev bank so predstavljale prejete **vloge** v višini 27 mrd EUR, največ gospodinjstev (63%) in nefinančnih družb (21%). Povečale so se vloge gospodinjstev (za 892 mio EUR) in nefinančnih družb (za 463 mio EUR), zmanjšale pa vloge države (za 250 mio EUR). Banke so imele 4,4 mrd EUR obveznosti iz najetih **posojil**, od tega 53% do tujine. Posojila so se zmanjšala do tujine in bank, povečala pa se je zadolženost pri Evrosistemu. **Kapital** bank je znašal 4,7

mrd EUR, pri čemer sta imeli največji delež država (51%) in tujina (42%). Obveznosti iz **dolžniških vrednostnih papirjev** so dosegle 675 mio EUR.

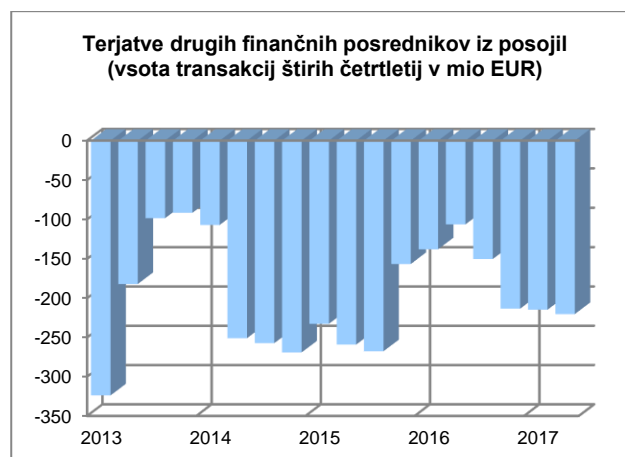
Neto finančni položaj bank se je izboljšal do tujine, poslabšal pa do države in nefinančnih družb.

S.124+S.125+S.126+S.127 Drugi finančni posredniki

Finančna sredstva drugih finančnih posrednikov so konec drugega četrtrletja 2017 znašala 7,8 mrd EUR in so se v zadnjem letu povečala za 310 mio EUR. Naložbe v **lastniški kapital** so znašale 3,6 mrd EUR, največ v tujino (54%) in nefinančne družbe (31%), ter so se povečale preko vrednostnih sprememb za 363 mio EUR. Dana **posojila** so dosegla 2,7 mrd EUR, največ nefinančnim družbam (52%) in gospodinjstvom (40%), ter so se zmanjšala za 192 mio EUR, predvsem do nefinančnih družb. Terjatve iz **vlog** so se povečale za 105 mio EUR in so znašale 651 mio EUR, pri čemer so imeli 76% vlog v domačih bankah in 20% v tujini. Naložbe v **dolžniške vrednostne papirje** so dosegle 434 mio EUR, od tega 83% v tujini.

Obveznosti drugih finančnih posrednikov so znašale 7,2 mrd EUR in so se povečale za 139 mio EUR. Obveznosti iz **lastniškega kapitala** so dosegle 4 mrd EUR in so se povečale za 463 mio EUR. Najpomembnejša postavka v lastniškem kapitalu so bile **enote investicijskih skladov** (59%), predvsem v lasti gospodinjstev (60%) ter zavarovalnih družb in pokojninskih skladov (32%). Vrednost investicijskih skladov se je predvsem zaradi pozitivnih vrednostnih sprememb povečala za 215 mio EUR na 2,4 mrd EUR. Najeta **posojila** (predvsem lizing podjetij) so znašala 2,8 mrd EUR, od tega 54% v tujini in 32% pri bankah. Obveznosti so se zmanjšale za 282 mio EUR, pri čemer so se zmanjšale do tujine in povečale do bank.

³ V četrtrletni informaciji je za sektor S.122+S.123 (Druge denarne finančne institucije) uporabljen izraz banke.

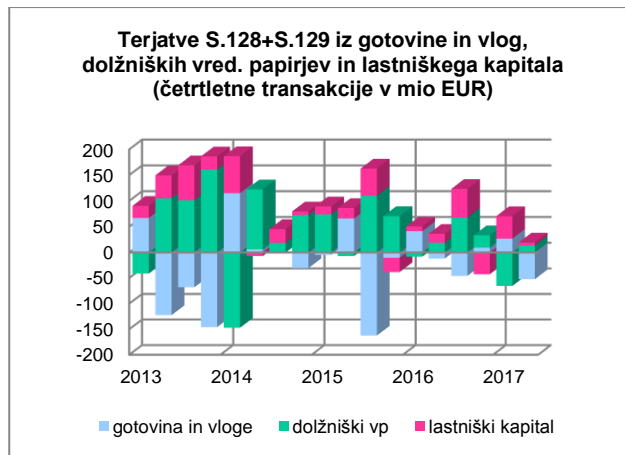
⁴ Konec prvega polletja 2017 so oslabitve na posojilih dosegle 2 mrd EUR, kar je predstavljalo 8,5% vrednosti posojil. V finančnih računih se oslabitve na posojilih odražajo šele ob dokončnem odpisu terjatev.

S.128+S.129 Zavarovalne družbe in pokojninski skladi

Finančna sredstva zavarovalnih družb in pokojninskih skladov so konec drugega četrtertletja 2017 znašala 10,1 mrd EUR in so se v zadnjem letu povečala za 319 mio EUR. Največ finančnih sredstev so imeli naloženih v **dolžniške vrednostne papirje** (6 mrd EUR), predvsem v tuje (67%) in državne (24%). Stanje naložb se je povečalo za 115 mio EUR, pri čemer so povečali naložbe v tuje in zmanjšali v domače vrednostne papirje. Naložbe v **lastniški kapital** so dosegle 2,8 mrd EUR, največ v tujino (48%), investicijske sklade (29%) in zavarovalne družbe (10%) ter so se povečale za 197 mio EUR. Terjatve iz **vlog** so znašale 634 mio EUR.

Obveznosti zavarovalnih družb in pokojninskih skladov so znašale 10,1 mrd EUR in so se povečale za 307 mio EUR. Največji del obveznosti so predstavljali **zavarovanja in pokojninske sheme** (8 mrd EUR), ki so se povečali za 261 mio EUR. V strukturi je delež pokojninskih pravic znašal 41%, življenjskih zavarovanj 38%, rezervacij iz neživljenjskih zavarovanj pa 21%. Obveznosti iz **lastniškega kapitala** so dosegle 1,8 mrd EUR.

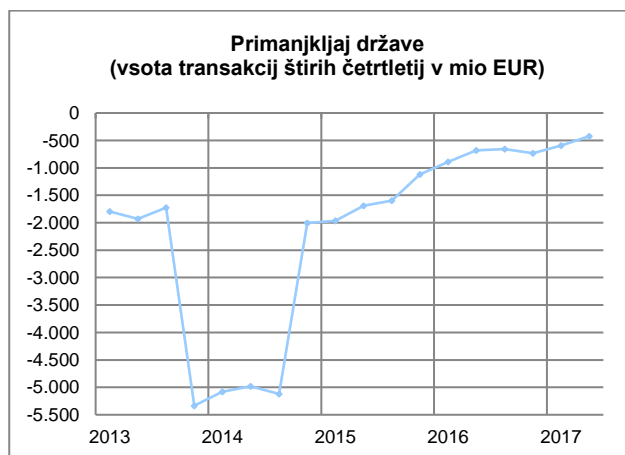
Najpomembnejši lastniki zavarovalnih in pokojninskih družb so bili država (38%), tujina (19%), zavarovalne družbe in pokojninski skladi (17%) ter gospodinjstva (10%).

S.13 Država

Finančna sredstva države so konec drugega četrtertletja 2017 znašala 31,2 mrd EUR in so se v zadnjem letu zmanjšala za 1,9 mrd EUR. Država je imela 15,3 mrd EUR naloženih v **lastniški kapital**, največ v nefinančne družbe (53%) in banke (16%). Naložbe so se predvsem zaradi pozitivnih vrednostnih sprememb povečale za 807 mio EUR. Terjatve iz **gotovine in vlog** so znašale 8,4 mrd EUR, od tega 43% do centralne banke, 35% do tujine, 13% do bank in 8% znotraj lastnega sektorja. Terjatve so se povečale do centralne banke (za 1,6 mrd EUR), zmanjšale pa predvsem do tujine (za 1,2 mrd EUR) in znotraj lastnega sektorja (za 1 mrd EUR). Država je imela 3,6 mrd EUR terjatev iz **posojil**, od tega 48% do nefinančnih družb in 36% do tujine. Terjatve so se zmanjšale za 1,1 mrd EUR, predvsem zaradi posebne metodološke obravnave terjatev DUTB. **Druge terjatve** so dosegle 2,9 mrd EUR, od tega 87% terjatve, ki vključujejo davke in prispevke. Največ drugih terjatev je imela država do nefinančnih družb (48%) in znotraj lastnega sektorja (23%).

Obveznosti države so znašale 43,3 mrd EUR in so se zmanjšale za 1,5 mrd EUR. Država je imela 32,6 mrd EUR obveznosti iz **dolžniških vrednostnih papirjev**, največ do tujine (65%), centralne banke (16%) in bank (14%). Obveznosti so se povečale do centralne banke (za 1,5 mrd EUR), zmanjšale pa do bank (za 1,3 mrd EUR) in tujine (za 590 mio EUR). Obveznosti iz **posojil** so znašale 4,2 mrd EUR, od tega 53% do tujine in 41% do bank, in so se zmanjšale za 454 mio EUR. Konsolidiran **dolg** države (po tržni vrednosti z natečenimi obrestmi) je dosegel 36,7 mrd EUR oz. 88% BDP.

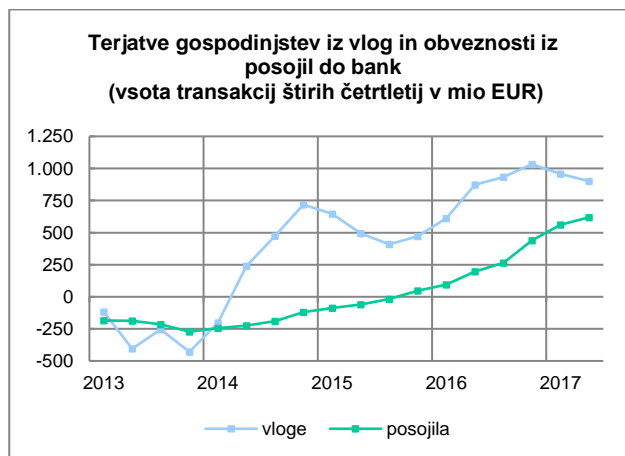

Država je imela **primanjklaj finančnih sredstev glede na obveznosti** v višini 12,1 mrd EUR. **Primanjklaj v transakcijah** je na letni ravni znašal 423 mio EUR oz. 1% BDP.

S.14 Gospodinjstva

Finančna sredstva gospodinjstev so konec drugega četrtrletja 2017 znašala 41,4 mrđ EUR in so se v zadnjem letu povečala za 2 mrđ EUR. **Vloge** so znašale 17,5 mrđ EUR, od tega 97% v domačih bankah, pri čemer je bilo 67% vlog na vpogled. Vpogledne vloge so se povečale za 1,9 mrđ EUR, vezane vloge pa zmanjšale za 1,4 mrđ EUR. Terjatve iz **gotovine** so znašale 2,9 mrđ EUR. Naložbe v **lastniški kapital** so dosegle 10,8 mrđ EUR, največ v nefinančne družbe (76%) in investicijske sklade (13%), ter so se povečale predvsem preko vrednostnih sprememb za 794 mio EUR. Terjatve iz **zavarovanj in pokojninskih shem** so znašale 7,1 mrđ EUR, od tega so pokojninske pravice predstavljale 45%, življenjska zavarovanja 44%, rezervacije iz neživljenjskih zavarovanj pa 10%, ter so se povečale za 256 mio EUR (za 83 mio EUR neto vplačil).

Obveznosti gospodinjstev so znašale 12,9 mrđ EUR. Obveznosti iz **posojil** so dosegle 11,3 mrđ EUR, od tega 83% do bank in 9% do drugih finančnih posrednikov, ter so se povečale za 618 mio EUR.

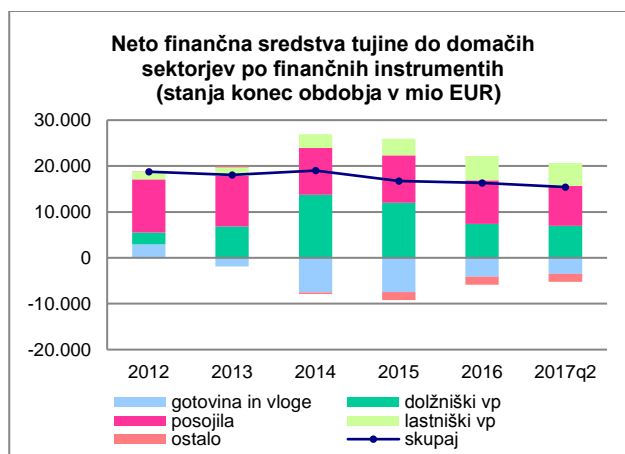

Presežek finančnih sredstev nad obveznostmi je znašal 28,5 mrđ EUR in se je povečal za 1,2 mrđ EUR.

S.2 Tujina

Finančna sredstva tujine so konec drugega četrtrletja 2017 znašala 58 mrđ EUR in so se v zadnjem letu zmanjšala za 853 mio EUR. Naložbe v **dolžniške vrednostne papirje** so znašale 21,8 mrđ EUR, od tega 98% v državne vrednostne papirje, in so se zmanjšale za 823 mio EUR. **Posojila** so dosegla 13,5 mrđ EUR, od tega 52% nefinančnim družbam, 17% bankam in 17% državi. Terjatve so se zmanjšale za 1,3 mrđ EUR, najbolj do bank in drugih finančnih posrednikov. Naložbe v **lastniški kapital** so znašale 12,6 mrđ EUR, od tega 78% v nefinančne družbe in 16% v banke, ter so se povečale predvsem preko transakcij za 909 mio EUR.

Obveznosti tujine so znašale 42,5 mrđ EUR in so se povečale za 484 mio EUR. Obveznosti iz **dolžniških vrednostnih papirjev** so znašale 14,9 mrđ EUR, od tega 41% do centralne banke, 27% do bank ter 27% do zavarovalnih družb in pokojninskih skladov, in so se povečale za 2,7 mrđ EUR. Obveznosti iz **lastniškega kapitala** so dosegle 7,6 mrđ EUR, od tega 32% do nefinančnih družb, 25% do investicijskih skladov ter 17% do zavarovalnih družb in pokojninskih skladov. Obveznosti iz **gotovine in vlog** so znašale 7,1 mrđ EUR in so se zmanjšale do države (za 1,2 mrđ EUR) ter centralne banke (za 1,1 mrđ EUR).

Neto finančni položaj tujine se je poslabšal za 1,3 mrđ EUR na 15,4 mrđ EUR, pri čemer se je poslabšal najbolj do bank (za 1,3 mrđ EUR), drugih finančnih posrednikov (za 526 mio EUR) ter zavarovalnic in pokojninskih skladov (za 476 mio EUR), izboljšal pa do države (za 794 mio EUR).

Institucionalni sektorji in finančni instrumenti

Institucionalni sektorji	Finančni instrumenti
<p>S.1 Gospodarstvo Slovenije</p> <p>S.11 Nefinančne družbe</p> <p>S.12 Finančne družbe</p> <p>S.121 Centralna banka</p> <p>S.122+S.123 Druge denarne finančne institucije</p> <p>S.124 Investicijski skladi razen MMF</p> <p>S.125 Drugi finančni posredniki</p> <p>S.126 Izvajalci pomožnih finančnih dejavnosti</p> <p>S.127 Lastne finančne institucije in posojilodajalci</p> <p>S.128 Zavarovalne družbe</p> <p>S.129 Pokojninski skladi</p> <p>S.13 Država</p> <p>S.1311 Centralna država</p> <p>S.1313 Lokalna država</p> <p>S.1314 Skladi socialne varnosti</p> <p>S.14 Gospodinjstva</p> <p>S.15 Neprireditne institucije, ki opravljajo storitve za gospodinjstva</p> <p>S.2 Tujina</p> <p>S.21 EU</p> <p>S.2111 Evroobmočje</p> <p>S.2112 Ostale članice EU</p> <p>S.22 Ostale države</p>	<p>F.1 Denarno zlato in posebne pravice črpanja (PPČ)</p> <p>F.2 Gotovina in vloge</p> <p>F.21 Gotovina</p> <p>F.22 Prenosljive vloge</p> <p>F.29 Druge vloge</p> <p>F.3 Dolžniški vrednostni papirji</p> <p>F.31 Kratkoročni</p> <p>F.32 Dolgoročni</p> <p>F.4 Posojila</p> <p>F.41 Kratkoročna</p> <p>F.42 Dolgoročna</p> <p>F.5 Lastniški kapital in delnice/enote investicijskih skladov</p> <p>F.511 Delnice, ki kotirajo</p> <p>F.512 Delnice, ki ne kotirajo</p> <p>F.519 Drug lastniški kapital</p> <p>F.52 Delnice/enote investicijskih skladov</p> <p>F.6 Sheme zavarovanja, pokojninske in standardizirane jamstvene sheme</p> <p>F.61 Tehnične rezervacije neživljenjskega zavarovanja</p> <p>F.62 Pravice do življenjskega zavarovanja in vseživljenjske rente</p> <p>F.63+F.64+F.65 Pokojninske pravice, Terjatve pokojninskih skladov do upravljavcev pokojninskih skladov in Pravice do nepokojninskih prejemkov</p> <p>F.66 Rezervacije za terjatve v okviru standardiziranih jamstev</p> <p>F.7 Izvedeni finančni instrumenti in delniške opcije za zaposlene</p> <p>F.8 Druge terjatve in obveznosti</p> <p>F.81 Komercialni krediti in predujmi</p> <p>F.89 Drugo</p>

Metodologija in viri finančnih računov

<p>Metodološko osnovo za sestavo finančnih računov predstavlja ESA2010 (European system of accounts).</p> <p>Osnovna načela ESA2010 so:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vrednotenje vseh sredstev in obveznosti po tekoči tržni vrednosti; • razlika med finančnimi sredstvi in obveznostmi predstavlja neto finančna sredstva (net financial assets); • razlika med celotnimi sredstvi (finančnimi in nefinančnimi) in obveznostmi predstavlja neto vrednost (net worth); • neto vrednost in kapital predstavljata lastne sklade (own funds). <p>Finančni računi prikazujejo stanja in tokove, ki jih imajo posamezni institucionalni sektorji v posameznih finančnih instrumentih kot terjatve in kot obveznosti.</p> <p>Neto postavka finančnega računa predstavlja finančna sredstva zmanjšana za obveznosti in naj bi bila praviloma enaka neto postavki nefinančnega računa (neto posojanje oz. neto izposojanje).</p> <p>Finančni računi tako prikazujejo razporejanje presežka oz. financiranje primanjkljaja posameznih institucionalnih sektorjev preko transakcij v finančnih instrumentih.</p> <div style="text-align: center;"> <pre> graph LR   A["I. Stanje (konec obdobja X)"] -- "+" --> B((II. Transakcije (v obdobju Y)))   B -- "+" --> C((III. Vrednostne in druge spremembe (v obdobju Y)))   C -- "=" --> D["IV. Stanje (konec obdobja Y)"]   </pre> </div> <p>Finančni računi so nekonsolidirani in konsolidirani. V konsolidiranem računu so izločene terjatve in obveznosti med institucionalnimi enotami v okviru opazovanega sektorja.</p> <p>Viri podatkov:</p> <ul style="list-style-type: none"> • četrtletni podatki (stanja in transakcije) na osnovi neposrednega poročanja institucionalnih enot: <ul style="list-style-type: none"> – nefinančne družbe (S.11): bilančna vsota nad 2 mio EUR; – finančne družbe (S.12); bilančna vsota nad 1 mio EUR; – enote države (S.13): bilančna vsota nad 8 mio EUR;   • bančna statistika; • statistika investicijskih skladov; • statistika mednarodnih naložb (IIP) in plačilne bilance (BOP); • statistika vrednostnih papirjev.

Podrobnejše informacije o finančnih računih lahko najdete na:

- <http://www.bsi.si/iskalniki/financni-racun.asp?Mapald=922>